

‘Het heeft me wel vaak verbaasd dat er zo veel mensen slechter zijn dan ik’

‘Er is ook een andere kant aan de heer Dekkers, en die noemt men het beest in de mens’

MIDAS DEKKERS (67)

Bioloog en schrijver. Onlangs verscheen zijn boek ‘De kleine verlossing of de lust van ontlasten’

HEBZUCHT&GIERIGHEID

‘Hebzucht is elke bioloog aangeboren, want biologie begint met verzamelen – altijd weer. Als ik in een bos ben, word ik gek: daar lopen alle zoogdieren en insecten maar een beetje door elkaar heen. Wil je daar iets van begrijpen, dan moet je die dieren verzamelen. En als je ze verzameld hebt, dan kun je ze ordenen en zie je opeens structuur. Ik weet mijn eigen verzamelwoede in te tomen: vroeger verzamelde ik insecten, totdat ik begreep dat het aan een speld rijgen van een wants niet de juiste manier is om je liefde voor een dier te uiten. Nu heb ik een verzameling puntenslijpers. Ik weet als bioloog dat je er nooit meer dan tien moet willen hebben: je wilt die elfde niet omdat-ie ook mooi is, nee, je wilt die elfde omdat-ie verschilt van die eerste tien. En ja, dan zit je in een web verstrikt waar je nooit meer uitkomt.’

HOOGMOED&IJDELHEID

‘Ik heb een bloedhekel aan mensen die denken dat ze beter zijn dan anderen en dat ook laten merken. Ik heb nooit het idee gehad dat ik ergens beter in was dan anderen, maar het heeft me wel vaak verbaasd dat er zo veel mensen slechter zijn dan ik. Dat is geen reden voor mij om hoogmoedig te zijn, dat zou juist een reden voor die anderen moeten zijn om laagmoedig te zijn. En daaraan mankeert het nou juist: de mensen die laagmoedigheid zou staan, weten zich met listen hogerop te werken en ontlenen daaraan een vorm van hoogmoed die mij dan weer irriteert en zo houden we elkaar aardig bezig. Als ik in de spiegel kijk, dan zie ik hoe de wereld mij ziet, en dat strookt lang niet altijd met het wereldbeeld dat ik heb opgebouwd door zelf naar de wereld te kijken. Als het de bedoeling was geweest van onze zintuigen om onszelf daarmee waar te nemen, dan hadden ze wel anders in elkaar gezeten.’

LUIHEID&GEMAKZUCHT

‘Ik kan niet niets doen. Als ik op het strand lig, word ik al na een minuut draaierig en na vijf

minuten denk ik: wat doe ik hier? Dan ga ik een strandwandeling maken: “Gaat er iemand mee?” vraag ik dan. “Nee, wij liggen hier wel lekker,” en dan ben ik weer die lul die dat hele strand op en neer loopt. Dat wil niet zeggen dat ik de zin van niets doen niet inzie. Niets doen bij beesten heeft vaak zin: als je een wandelende tak bent en je hebt je keurig vermomt als takje en je gaat wandelen, ja, dan denkt een vogel: dat is helemaal geen takje! Dat is een beest, ik eet hem op. In veel gevallen is luiheid de beste strategie, ook bij mensen: dan nemen ze geen verkeerde beslissingen.’

LUST&WELLUST

‘Net als de meeste mensen verdeel ik mijzelf in tweeën: het ene deel is Midas Dekkers, de bekende schrijver en bioloog. Maar er is ook een andere kant aan de heer Dekkers, en dat is de kant die men het beest in de mens noemt. Dat beest wil neuken, het hele koektrommeltje achter elkaar leeg eten en de buurman een schop onder z’n hol geven omdat-ie een mooier wijf heeft dan ik. Dan is het toch handig dat ik bioloog ben, want dan begrijp ik dat een mens gestuurd wordt door twee stuurrichtingen: je hersenen en je hormonen. De hersenen gaan elektrisch en de hormonen chemisch – die doorsijpelen je hele lichaam en zorgen niet voor duidelijke instructies, maar voor stemmingen. Die zelfvergiftiging met chemicaliën noemen we onze lusten. In de jaren zestig dacht men dat je die lusten maar beter de vrije loop kon laten en ik had daarvoor toen net de juiste leeftijd: daar ben ik erg dankbaar voor.’

JALOEZIE&AFGUNST

‘Ik ben vroeger zo verschrikkelijk jaloers geweest op de gozer waarmee mijn vrouw er vandoor ging, dat ik een jaar lang niet door de straten kon lopen waar hij ooit een voet had gezet. De jaloezie had mij overmeesterd en jaloezie is het meest venijnige gif dat er bestaat. Maar we leven nou eenmaal in een afschuwelijke maatschappij waarbij mensen voortdu-

rend met elkaar in wedloop zijn, en de motor om steeds maar weer iedere dag harder te willen lopen dan die ander, is die ander. Waarom? Omdat je anders jaloers op hem bent, en je weet wat voor een verschrikkelijke emotie dat is. Alleen al om die emotie te voorkomen, denk je: ik kan wel jaloers zijn op Pietje, maar ik kan natuurlijk ook beter worden dan Pietje. Dan wordt Pietje jaloers op mij in plaats van ik op hem, en hebben we die zaak mooi opgelost. Maar dan moet je wel eerst beter zijn dan Pietje, en dat is me een puistwerk!’

GULZIGHEID&ONMATIGHEID

‘Wij biologen hebben een mooier begrip voor onmatigheid: onverzadigbaarheid. Je hebt ergens honger in – letterlijk of figuurlijk – en door die honger ga je eten, en het rare is dat die honger verdwijnt naarmate je meer eet. Dat kan heel vervelend zijn: als jij je ontzettend verheugd hebt op iets heerlijks, dan wil je dat daar nooit een einde aan komt. Maar ja, je bent nog maar een half uurtje aan het vrijen, of die piemel denkt: het is nou wel mooi geweest. Of nog erger: je krijgt een zaadlozing, dan is de lol er helemaal af. Waar we naar zouden moeten streven, is om dat knopje in ons lijf dat aangeeft dat we vol zitten te saboteren. Zelf geef ik niets om eten, maar wel om drinken. Ik ben een jeneverdrinker en jenever zit in heel kleine glaasjes, waarvan ik alleen nipp. Maar ik kan wel heel lang door blijven nippen. Ik heb één ondeugd, mijn borreltje, en daar blijft het bij. Ik vind het prettig om al m’n aandrag te concentreren op één ding.’

WOEDE&WRAAK

‘Ik heb geen auto en geen fiets – ik eis maar een heel klein stukje van de wereld voor mij op: het trottoir. Als iemand dan toch dat kleine beetje ruimte op grove wijze schendt, begin ik te schelden. En dan maakt zich een onredelijke woede van mij meester. De pest van hormonen is dat ze heel snel op kunnen komen en op het moment dat je vrede wilt sluiten, is die adrenaline nog niet weg. Eén fout woord, en ik zit er weer bovenop: het chemische besturingssysteem heeft mijn lichaam overgenomen. Zet me rustig in een hoekje, laat me een uurtje met rust, en ik blijf weer diezelfde, aardige en intelligente man die ik altijd al was.’ ■